

Parlamentul
Republicii Moldova

RG-01 nr. 86
28 februarie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului legal în conformitate cu Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică) (nr. 41 din 14.02.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și a prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 106/2024, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit Notei informative alăturate proiectului de lege, scopul acestuia constă în asigurarea legalității în spațiul cibernetic, prin reglementarea principalelor elemente indispensabile implementării unui model de guvernare eficient la nivel național, în vederea protecției și asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice, utilizate de către persoanele juridice, publice sau private, în procesul de prestare a serviciilor considerate a fi esențiale pentru susținerea unor activități societale și economice critice.

3. Elaborarea proiectului de lege menționat a fost dictată de adoptarea Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, care transpune parțial Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr.910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2), și care urmează să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2025. În acest sens, întru implementarea prevederilor art. 23 alin.(2), lit. b) din Legea prenotată în termen de 6 luni de la data publicării Legii nr. 48/2023, Guvernul urma să prezente propuneri Parlamentului privind aducerea actelor normative în concordanță cu aceasta.

- Nota informativă alăturată proiectului de lege, expune că intervenția legislativă urmărește finalități, precum: asigurarea interconexiunii dintre normele Legii nr. 48/2023 și cele cuprinse în legile sectoriale, care reglementează activitatea viitorilor furnizori de servicii și eliminarea unor prevederi, care ar putea suscita interpretări echivoce sau contradictorii în procesul aplicării Legii și finalizarea instituirii cadrului

legislativ primar necesar stabilirii modelului de guvernanta în domeniul securității cibernetice la nivel național.

4. Reieșind din faptul că, proiectul de lege supus avizării presupune ajustarea și aducerea în concordanță a cadrului normativ în conformitate cu Legea nr. 48/2023, reținem lipsă de propuneri și observații conceptuale. Totodată, aferent rigorilor de tehnică legislativă, menționăm următoarele considerente.

II. Observații de ordin juridic și tehnico-redacțional

1. Potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, reținem că, practica de elaborare a actelor normative, impune anumite rigori juridice, lingvistice și semantice, acestea urmând să asigure sistematizarea și unificarea actelor normative.

2. Ca obiecție generală asupra proiectului de lege, relevăm necesitatea revizuirii formulelor de trimitere utilizate pe tot cuprinsul proiectului de lege, întru evitarea interpretărilor eronate a normelor proiectului, mai ales, în partea ce ține de stabilirea obligațiilor ce necesită a fi îndeplinite de către furnizorii de servicii identificați în temeiul Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică.

Astfel, pentru a fi în corespundere cu prevederile art. 55 alin. (5) al Legii nr. 100/2017 și ale Metodologiei de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent nr. 3/2022, care stipulează expres că, *dacă trimiterile la alte acte normative sunt necesare acestea trebuie să desemneze actul normativ sau dispoziția concretă la care se face referire.*

Prin urmare, evidențiem următoarele formule utilizate în proiectul de lege: *”în conformitate cu prezenta lege, cu legile sectoriale, precum și în temeiul altor legi”* (art. XIV pct. 1 din proiect); *”actele normative de punere a acesteia în aplicare și de alte acte normative care stabilesc cerințe specifice de asigurare a securității cibernetice”* (art. I pct. I, art. II, art. III, art. IV, art. V pct. 1, art. VII pct. 1, art. VIII, art. IX pct. 3, art. XI pct. 1, art. XII, art. XIV pct. 2, art. XVII pct. 2, art. XIX pct. 1, art. XX pct. 2, art. XXI pct. 2 și art. XXII din proiect). Rațiunea excluderii formulei subliniate mai sus, ca fiind de prisos, rezidă din prevederile Legii nr. 48/2023 și reiese însăși din obiectul de reglementare al acesteia, care la art. 1 stipulează expres că: *”Prezenta lege reglementează cadrul normativ, organizațional și de cooperare în domeniul securității cibernetice, stabilește competența autorităților și instituțiilor publice în materie de securitate cibernetică, determină cadrul național general de gestionare a crizelor în domeniul securității cibernetice, instituie cerințe, măsuri și mecanisme în scopul asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice, care sunt esențiale pentru funcționarea societății, și al gestionării incidentelor cibernetice.”* Totodată, prevederile art. 11 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 48/2023 stabilește că aceste cerințe specifice de securitate se aprobă de Guvern la propunerea autorității administrației publice centrale de specialitate responsabile de realizarea politicii de stat în domeniul securității cibernetice.

Concludent, întru respectarea principiilor clarității și previzibilității, considerăm necesar excluderea formulei prezentate spre examinare, ca fiind de prisos.

3. Pentru un spor de rigoare juridică și claritate normativă, recomandăm precizarea și uniformizarea noțiunii: *autoritate competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice*, utilizată în proiect. Menționăm că, prin prisma proiectului de lege, sunt utilizate două formulări: *autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice* și *autoritatea competentă la nivel național în domeniul securității cibernetice funcției de supraveghere*. Astfel, la aplicarea normei, pot apărea

interpretări eronate în partea ce ține de exercitarea funcției de control și supraveghere a autorității vizate față de furnizorii de servicii identificați de aceasta

4. La **Art. V pct. 1**, redacția alin.(3) a art. 21 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, se atestă o formă repetitivă a normelor de trimitere. Autorul utilizează atât norma de trimitere - Legea nr. 48/2023, cât și formula – *în temeiul acestei legi*. Această obiecție este valabilă și pentru **Art. XXII** alin.(3) din proiect.

5. La **Art. XII** din proiect, reiterăm precizările expuse în expertiza juridică a Ministerului Justiției privind completarea Legii cu un articol distinct, privind asigurarea securității cibernetice de către producătorii de dispozitive medicale. Rațiunea observației rezidă din prevederile art. 63 alin.(2) din Legea nr. 100/2017, și presupune o condiție generală de modificare a actului normativ.

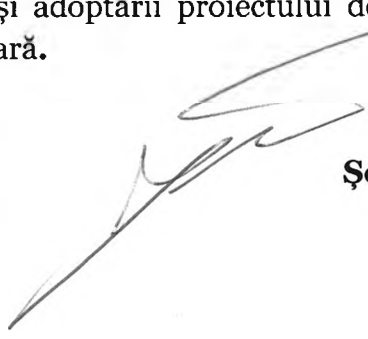
6. La **Art. XV**, ce presupune modificarea Legii nr. 202/2017, art. 38² alin.(2) verbele se vor utiliza la timpul prezent. Suplimentar, norma de trimitere menționată la alin.(7) *"actul normativ menționat la alin.(6)"*, pentru o rigoare sporită, se va reda în formula: *"cerințelor specifice menționate la alin.(6)"*. Această obiecție este valabilă și pentru alineatul (8).

7. Cu referință la **Art. XVII**, ce privește stabilirea pentru personalul Agenției pentru Securitate Cibernetică a *sporului cu caracter specific în mărime de 120%* din suma anuală a salariilor de bază pentru personalul cu drept de a beneficia de spor cu caracter specific, *plus majorarea claselor de salarizare cu: 15 clase succesive* - pentru funcțiile publice de conducere de „șef de direcție” și „șef adjunct de direcție”, și cu *25 de clase succesive* – pentru funcțiile publice de execuție, apreciem ca fiind o acțiune excesivă și nejustificată, în raport cu alte categorii de personal din serviciul public.

În susținerea concluziei date, reținem și constatările expuse în expertiza anticorupție, care a subliniat asupra respectării principiului: *nediscriminare, echitate și coerență*, în sensul asigurării tratamentului egal și a remunerării egale pentru muncă de valoare egală din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Principial, reiterăm că Legea nr. 270/2018, prevede că sistemul unitar de salarizare presupune de asemenea și respectarea principiilor: *transparenței și sustenabilității financiare*. În acest sens, transparența presupune că mecanismul de stabilire a salariilor și a altor drepturi de natură salarială face parte din categoria informațiilor de interes public, iar nota informativă nu demonstrează că raportul sarcinilor și obiectivelor entității în raport cu alte autorități publice, este substanțial mai superior. Prin urmare, pentru a nu crea inechitate între personalul altor instituții bugetare care activează în condiții similare, considerăm necesară revizuirea acesteia.

Potrivit obiectului de reglementare, proiectul respectiv se înscrie în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova, iar asupra oportunității promovării și adoptării proiectului de lege, urmează să se pronunțe Parlamentul în ședință plenară.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex.E.Dolință
Tel.: 820-554